Nr. 39. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 2 Iun. 21 Maiu.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Trasuri de caractere politice.

In Nr. 29 alu acestei foi ne luaseramu voia a impartasi unele idei si opiniuni a le englesului Carolu Boner privitóre mai alesu la natiunea, séu déca mai voiti, la boierimea ungurésca din Ardélu; ér' la calcaiulu articolui adauseramu, ca cei carii potu citi cartea lui Boner se o citésca, pentruca nu le va parea reu scl. Acea carte inse costa 14 fl. 80 cr. v. a., prin urmare si pretiulu si chiaru limb'a englesa in carea este scrisa impedeca pre multi dela citirea ei. Din acestea cause s'a descoperitu din unele parti dorinti'a de a mai vedé in Gazeta impartasinduse unele pericope din acea carte, ér' acésta cu atatu mai virtosu, ca oricum, noua inca trebue se ne pese de opiniunea si judecat'a strainiloru despre caracterulu popóraloru transilvane. Noi judecamu totu-deuna mai multu séu mai pucinu cu patima unii despre altii, pentruca intortóce si falsifice unii istori'a patriei ori cum voru vrea, atata totusi remane adeveru curatu, ca p a n a a c u m locuitorii ardeleni s'au avutu reu intre sinesi, prin urmare s'au si defaimatu reciproce; preste acésta noi inca nici pana in diu'a de astadi n'am invatiatu a destinge, séu ca nu voimu a destinge intre caracterulu p r i v a t u alu omului si intre celu p u b l i c u politicu. Din contra acei straini carii vinu la noi din alte tieri petrecêndu aici mai multu timpu, potu ajunge in pusetiune de a ne judeca mai cu sange rece, mai fara patima, prin urmare si mai dreptu, afara numai déca acei straini aru fi nisce venturatori de tieri, ómeni de calibru usioru, carii stau se arunce cu bard'a 'n luna. — Cumca Boner nu este de clas'a acestora, ci ca elu cá englesu flegmaticu si dedatu la lucru e'a silitu a scóte adeverulu la lumina, se póte cunósce din tóta cartea lui ba si numai din urmatórele insemnari ale aceluiasi. —

— In capulu titulatu „A n t a g o n i s m u s" dn. Boner premite dela cunoscutulu auctoru rusescu Ivan Golovine cá motto: „Nu este nici o problema mai incuroata, mai grea si totuodata mai ne'ndestulatóre, decatu a descrie caracterulu unui poporu. — Lingusirea intuneca, orbesce si nu ilumina." Eara dela Bernardin de St. Pierre acestea. „Nu aceia sunt dusmanii patriei loru, carii descopere relele ei, ci sunt aceia, carii o lingusiescu pre ea." — Dupa aceea ne spune despre unguri si despre sasi, séu adica despre cetele de conducatori si representatori ai aceloru doua popóra unele cá acestea:

„Eu acestea si multe alte linii urmatóre le scriu in Clusiu, unde am fostu primitu din tóte partile fórte prietinesce. Multi voru afla acésta adeverire din parte'mi cam curiósa, adica cá o marturisire ca eu asiu fi unu nemultiamitoru; eu inse nu aflu nimicu nemultiamitoru intru a da pe facia slabitiunile unui poporu, dela care avuiu ospitalitate; preste acésta tocma cu aceea ca scriu acestea in Clusiu, voiescu se aratu cititoriloru englesi si maghiari, cumca aceea ce spunu eu nu mi s'a dictatu prin sioptitori straini si vrasmasi ai maghiariloru, ceea ce ar fi absolutu preste potintia, pentruca in dilele candu scriu eu acestea me aflu impresuratu de o m i i e placeri si complimente, la care eu sciu se fiu fórte simtitoru si multiamitoru. Acesti amici iubiti ai mei me tragu spre ei cu adeverata iubire esita din inima; cu tóte acestea nu me pociu minuna destulu si simtiu o durere, ca acesti ómeni in tóte cestiunile (politice) de partite sunt atatu de nesuferitori si cu totulu unilaturali. Ei judeca atatu de aspru, nedreptu si vrasmasiesce despre contrarii loru, in catu acésta portare a loru vine in contradicere apriga cu prevenitórea loru ospitalatate, carea póte purcéda numai dintr'unu simtiementu nobilu, din bunatate si generositate. Asié ceva mie 'mi venia totudeauna cá o d i s o n a n t i a" *).

Ur'a domnitóre intre maghiari asupra locuitoriloru de natiunalitate nemtiésca este atatu de cumplita, in catu acésta ii orbesce cu totulu in tóte trebile privitóre la nemti si ii lipsesce cu totulu de poterea cufletésca de a judeca dreptu. Eu n'am mai vediutu asemenea ura, afara numai de ur'a protestantiloru in contra catoliciloru precum se aratá aceeasi inainte cu cativa ani in Angli'a, unde orice obieptu privitoru la trebi r e l e g i ó s e era falsificatu **). Maghiarii vedu in tóte cate facu sasii scopurile cele mai rele si mai vrasmasiesci. Intru adeveru ca pe nici unu maghiaru nu'lu vei audi vorbindu bine despre contrariulu seu politicu, ci totudeauna 'lu defaima pre catu se póte mai scarnavu. Maghiarulu in tóte alte privintie e omu de intielesu, numai in trebile p o l i t i c e elu este finti'a cea mai nedrépta si cu totulu lipsita de minte. Precum maghiarulu presupune totudeauna ca regimulu are scopurile cele mai blastamate, intocma crede si despre sasi, ca toti aceia sunt vrasmasii lui. Preste acésta maghiarii nu voiescu nici se audia dela altulu ceva, ce ar fi in stare de a corege opiniunea loru. De altumintrea acea credintia (de a privi totu numai vrasmasi impregiurulu loru) face o parte din program'a, séu adica din C r e d e u l u l o r u p o l i t i c u, prin urmare ei nici ca se potu lasa vreodata de acésta credintia.

Intr'aceea eu sciu cumca sasii nu sunt nicidecum vrasmasi ai maghiariloru. Este adeveratu, ca sasii sunt determinati a nu se supune la nici unu felu de regimu, a carui resiedintia ar fi in Pest'a; ei inse doresou mai toti a se apropia de unguri si in legaminte cu ei a nainta binele publicu. Acesta este adeverulu. . . . Eu cá strainu am avutu destule ocasiuni de a pipai pulsurile si parerile acestoru ómeni, pentru ca ei toti vorbia cu mine fara nici o sfiiéla séu reserva, cá cu unu omu indiferinte, despre tóte simpathiile si antipathiile loru, sasii cá si ungurii. Sasii recunóscea scaderile in caracterulu ungurescu, precum si tactic'a cea gresita ungurésca; recunóscea inse si mai multe calitati eminente, ba inca'i prea 'naltia spunendu'mi ca ungurii sunt multu mai indemanatici in viéti'a publica si in politica decatu sasii; de aceea cestia isi aratá nencetatu dorinti'a de a se uni cu maghiarii in trebile politice ***). Ve asiguru pe onórea mea, ca din toti sasii cu cati am conteritu eu unu singuru sasu a defaimatu pe unguri; toti ceilalti iau laudatu si au doritu alianti'a loru. Cu tóte acestea eu nu pociu spera ca voiu corege vreodata opiniunea unguriloru despre sasi; pentruca esperiintia me invatià, cumca déca unguriloru nu le vine la socotéla vreunu adeveru, ei isi punu capulu in peptu si nu sufere nicidecum cá se'i convingi. . . . Sasii doria cá ungurii se intre in dieta nu numai pentrucá se'i scape de maioritatea de atunci, ci si din causa ca ei in cestiunile cele mari politice sunt multu mai destepti decatu sasii; preste acésta cá oratori infocati rapescu si tragu cu sine pre ascultatori si fara voi'a loru. Eata inse unele observatiuni de ale sasiloru decopiate aici din cuventu in cuventu: „Este o mare nenorocire pentru tiéra, cumca ungurii nu intra in dieta, pentruca ei toti sunt ómeni capaci." „Ei aru avea de s i g u r u maioritatea in partea loru. Ei aru combate pe partit'a c l e r i c a l a (romanésca?) si aru strabate cu introducerea ideiloru liberale. Ei aru consolida si repara constitutiunea *)."

Ungurii in an. 1849 au impuscatu pe parochulu Stefanu Roth, din causa ca acelasiu s'a opusu uniunii cu Ungari'a; sasii inse desvinue pe unguri tocma si pentru acésta fapta a loru, din causa ca — „asié se intempla in tóte resbóiele civile." Ungurii din contra iti spunu ne'nceetatu asemenea casuri intemplate connatiunaliloru proprii. (Va urmá.)

*) Nu e disonantia, ci este rola jucata inaintea strainiloru minunatu de bine. Not'a referint.

**) Intocma precum se intempla si la noi. Idem.

***) Este prea adeveratu, o scimu si noi acésta; numai unii romani orbiti cu totulu de lustrulu anului 1863 nu vedea si nu audia nimicu din tóte cate decurgea chiaru dinaintea nasului loru. Not'a referint.

*) Acei sasi au vorbitu lui Boner secaturi. Déca ungurii in an. 1863 intrá in dieta si d é c a ei cu o fractiune unionista de sasi si cu alt'a de romani aru fi facutu in adeveru maioritatea, atunci acea dieta in locu de a tiené cinci luni, ar fi tienutu póte numai cinci dile, pentruca insasi acea maioritate o ar fi spartu, prin urmare la consolidarea si recladirea constitutiunii transilvane nu siar fi perdutu nici o di macar, pentruca maioritatea ar fi disu: Eata constitutiunea nóstra: legile din 1848. Mergemu la Pest'a. — Not'a refer.

*) Care a castigat'o regimente germane si spanice.

**) Mersulu lui Rákoczy-si trage originea de pe tempulu acest'a, fiindu ca bandele de musica tieganesci, cari petreceau hordele Rákocziane, cantau melodii asemene. In 1849 erá mersulu lui Rákoczy imnulu natiunalu alu insurgentiloru maghiari.

Transilvani'a in relatiunea istorica, politica si strategica catra monarchi'a de A..

(Capetu din Nr. tr.)

Lupt'a de la Mohacu a hotaritu si despre Transilvani'a, ea deveni autonóma cu dreptulu d'a-si alege principe; dara pentru ca éra pré slaba se se scutésca singura, isi cautà scutu la poterniculu Sultanu. Deci i fù recunoscuta nedependinti'a de regele Ungariei.

In starea acést'a, — in care nu lipsira luptele de partite si totu feliulu de predari — remase Transilvani'a pana 1696. Celu din urma principe alesu, Apafi II. dede Transilvani'a imperatului austriacu Leopoldu I., pentru desdaunare; si prin acést'a deveni Transilvani'a provincia austriaca, éra nu maghiara, avendu-si ea propri'a cancelaria de curte in Vien'a.

Lupt'a de la Zent'a 1697 *), in care principele Eugeniu au nimicitu armat'a turca pana inca Sultanulu nu 'si potuse realisá intentiunea, cá se se retraga in Transilvani'a pentru d'a dá man'a cu partit'a lui Rákoczy, cá se erumpa revolutiunea ce se gatise pe tempulu acel'a, — a fostu de mare insemnatate. Invingerea acést'a marétia nu numai ca a eliberatu Ungari'a intréga pentru totudeun'a de sub domnirea Sultanului, ci a si slabitu rescolarea Rakocziana, care mai tardiu totusi se intemplà si decumva se impreuná cu turcii, de securu ca 'si avea de urmare perderea Transilvaniei si a Ungariei intrege.

Francisca Rákoczy, care de repetite ori a fostu amnestiatu pentru crim'a de tradatoriu, se intemnitià de nou pentru acésta crima, i succése inse a fugi din temnitia si se puse in fruntea rescolarii **).

Resboiulu acest'a, caruia se insotira confederatii Ungariei, durà optu ani in tiéra, pentru ca Transilvani'a nu avea destula ostasime, pana ce insurgentii nu fusera nimiciti cu totulu la Trencinu.

Imperatulu Leopoldu nu ajunse sfarsitulu rescolarei acesteia. Lui i urma Iosifu I. O deputatiune de nobili roga pe monarchu inge-

*) Care a castigat'o regimente germane si spanice.

**) Mersulu lui Rákoczy-si trage originea de pe tempulu acest'a, fiindu ca bandele de musica tieganesci, cari petreceau hordele Rákocziane, cantau melodii asemene. In 1849 erá mersulu lui Rákoczy imnulu natiunalu alu insurgentiloru maghiari.

nunchiandu, cá se lase tierei constitutiunea perduta intru intielesulu dreptului gintelorु. Imperatulu le implini rogarea pe lunga nisce stramutari insemnate. Unu istoricu, acestu actu de gratia 'lu numesce sminta mare a regimului altucum intieleptu si blandu de sub imperatulu acest'a.

Transilvani'a intra érasi in relatiunea de sub imperatulu Leopoldu, fiindu ca numai partit'a maghiara din tiér'a acést'a partecipase la rescolarea rakocziana.

Sanctiunea pragmatica a lui Carolu VI. se primi in diet'a din Sibiiu la an. 1722, cu unu anu mai nainte de ce diet'a ungara a indeplinitu actulu acest'a.

Mari'a Teresi'a redica Ardélulu la demnitatea de mare principatu. Candu M. Teresi'a erá incungiurata de inimicii ce voiau se-i rapésca mosi'a drépta, si se aflá fórte stremtorita, atunci ea a cerutu ajutoriu de la maghiari. Dara acestia voiau se se folosésca de ocasiune, si pretinsera uniunea Ardélului cu Ungari'a. Consiliarii corónei, cari cunosceau insemnetatea provinciei acesteia pentru monarchia, nu voira se spriginésca pretensiunea acést'a. Regin'a le si refusà pretensiunea, dara totusi li concese, cá Ardélulu pre lunga tóte ca de doue sute de ani erá despartitu de Ungari'a se fia primitu cá tiéra de coróna a Ungariei, inse in modulu guvernarei de pana acum se nu se faca nici o schimbare; din contra li concese, cá orasiele Scepusiene, cari erau impreunate cu tierile ereditarie germane, precum si cele trei comitate Posionu, Siopronu, Eisenburg, si Banatulu Temisianu se se impreune cu Ungari'a *).

Banatulu l'a cuprinsu principele Eugeniu in an. 1716 cu trupe germane si romane, de la turcii, cari in decursu de 164 ani neintreruptu l'au posiediutu.

E de insemnetate, cumca patim'a d'a se mari a maghiariloru se totu nutresce de o suta de ani; provincii si parti de tieri, ce Ungari'a le-au perdutu de multu, si cari-su recastigate numai prin arm'a germana, se pretindu a fi tieri tienetóre de corón'a stului Stefanu.

Dreptulu popóreloru nu cunósce atari reclamatiuni. Anecsiunea provincieloru e o inventiune nóua, a careia basa de dreptu e poterea brutala.

Candu imperatulu Leopoldu II. a luatu frenele guvernarii a mana, dupa mórtea neuitatului imperatu Iosifu II., neindestulitii Ungariei nutriau sperantia de castigu; dara imperatulu Leopoldu a fostu unu principe intieleptu si tare. Elu refusà ungariloru adausele la formulele de incoronare ce le cereau, prin cari regii Ungariei aru fi fostu pusi in asemene gradu cu cei vechi ai nefericitei Polonie; elu se opuse angustarei poterii esecutive a regelui; elu concese numai tienerea dietei la siese lune dupa suirea pe tronu.

Ce feliu de pareri avea atunci regele in privinti'a Ardélului, ni va aratá o epistola catra generalulu comandante si comisariu reg. pentru dieta, din 1790, care in istori'a Ardélului face unu periodu insemnatu. Epistol'a dice:

„Iubite locotieninte de maresialu campestru de Rall!

Am otaritu tienerea dietei in Clusiu pe 13 Decembre 1790, si vei primi in privinti'a acést'a catu de curendu prin cancelari'a de curte transilvana rescriptulu tramisu Dtale, cá la comisariulu meu denumitu spre scopulu acest'a; cam deodata inse voiescu a te face atentu la o impregiurare, care facia cu urmarile este fórte insemnata, si care ti-o descoperiu in cea mai mare incredere, spre incunoscintiarea numai a Dtale. Din fórte credibile locuri mi a venitu cunoscinti'a, cumca unele dintre staturile Transilvaniei nutresou cugetulu se medilocésca, ca mare principatulu Transilvani'a se se impreune cu Ungari'a. De ora-ce eu din mai multe privintie nu potu, nici nu vreu se concedu uniunea, vei avé se faci pe sub mana intr'unu modru intieleptu, cá staturile se nu ésa cu o atare propunere, séu déca se va aratá óre cine cu ea, se-si retraga singuru cuventulu. In privinti'a acést'a me radimu pe emininteа-Ti diligintia in oficiu si desteritatea Dtale, cari le cunoscu, si asceptu la veri-ce intemplare catu mai urginte cele lalte pareri ale Dtale, ca cum s'ar poté mai securu respinge propunerea acést'a déca aru veni la lumina, si cum s'ar poté pentru totudeun'a nimici ide'a acést'a.

Vien'a, la 5 Novembre 1790."

Dar' Transilvani'a remase totusi obieptulu ce politicii maghiari nu-lu scapara din naintea ochiloru, si dupa unu timpu, naintea revolutiunii din 1848 le succése se rumpa de la tiér'a acést'a patru comitate, cari or'a se li urmese si celelalte catu decurendu. Se incepù an. 1848, in care evinemintele fatale aru poté realisá planulu de multu fauritu, uniunea Transilvaniei cu Ungari'a; ca-ci partit'a de resturnare a maghiariloru cunoscea fórte bine, cumca tendintiele loru numai prin uniune se potu realisá Actulu perfidu, dupa care se proclamà uniunea, precum si urmarile sunt pré cunoscute si nu au lipsa de esplicare.

Pasivitatea administratiunii militare si o speditiune slaba trasera dupa sine perderea provinciei insemnate.

Urmarile prejudicióse precum in privinti'a politica asia si in cea strategica, cari se nascura pentru regimulu imperatescu prin perderea Transilvaniei, usioru se potu cunósce.

Acum insurgentiloru li succése se faca atacu din fortaréti'a naturale, ei cucerira Banatulu cu granitiele militarie, ce erau fórte nearmate, casiunara asediulu Temisiorii si o mica incuiare a Aradului, care dupa aceea ne avendu medilócele de viétia, fù silitu se capitulese. A fara de acestu favoru strategicu, trup'a insurgentiloru maghiari se mai inmulti cu 40.000 barbati si 30 de tunuri.

In privinti'a politica partit'a de resturnatori erá intr'atatu de poternica, incatu actulu din 14 Apr. 1849, prin care tronulu Ungariei se dechiara de vacantu, s'a potutu pune in validitate. Acést'a hotarire a dietei din Dobritinu se potù face numai prin cucerirea Transilvaniei; fara hotarirea acést'a aru fi fostu numai catu o comedia de risu, pana ce asia fù fórte plina de urmari, care nemici regatulu si constitutiunea maghiara.

Cu acést'a Ungari'a deveni pentru Austri'a perduta, prin perderea Ardélului.

A cugetá, cumca Ungari'a singura, legata prin drepturi legitime si contracte de mai multe sute de ani, aru fi fostu silita se revina la Austri'a, — e cugetu pruncescu. Nici candu!

Ungari'a trebui luata cu arm'a.

Ici colé se faceau asecurari din partea maghiara, cumca in Ungari'a aru fi esistatu o partita imperatésca, poternica, care aru fi fostu in stare se medilocésca revenirea in favorulu legalei dinastie, si fara de arma. Noi nu voimu se judecamu, óre de a esistatu asemene partita, dara atat'a e adeveratu, déca a fostu atare partita, aceea a fostu intr'atat'a de terorisata si ametita, incatu ea pentru dreptulu tronului nu a fostu in stare se medilocésca nici cea mai mica hotarire. Nu erá alta de facutu, decatu a cuceri Ungari'a cu arm'a, ce se si facù, intr'adeveru cu ajutoriulu unei poteri amice, dar' care erá necesariu.

Insurgentii maghiari devenisera la potere de 170.000 de barbati, catra cestia inca unu numeru de trupe bine deprinse, cu 1000 tunuri si posiedeau locurile tierii celea mai tari dimpreuna cu cetatea naturala Transilvani'a, cá locu de retragere in casulu, déca finea luptei aru fi pentru insurgentii Ungariei nefavorabile, de unde renoindu lupt'a, aru fi invingerea multu mai grea si ostanitóre decatu pe siesulu Ungariei. La inceperea luptei cu Ungari'a erá dara neincungiuratu de lipsa se se atace si cucerésca deodata si Ardélulu, pentru cá insurgentiloru se li se taie tóta scutirea.

Numai pentru operatiunea contra Ardélului se folosiá unu corpu de 50.000 barbati. Dara regimulu imperatescu in starea de atunci potea despune abia cu 90.000 barbati, de unde urmésa ca ajutoriulu strainu erá neincungiurabilu, déca regimulu a voitu se fia domnu peste Ungari'a catu mai curendu.

Pentru sugrumarea revolutiunii maghiare se potea incungiurá ajutoriulu strainu numai déca Transilvani'a aru fi remasu in manile guvernului.

O populatiune din tiéra de 1,400 000 suflete, care erá credintiósa dinastiei domnitorie si care in diet'a din Clusiu a fostu in minoritate, a maritu ajutoriulu celoru 50.000 ostasi.

Poternic'a desvoltare si latire a revolutiunii din Ungari'a, care adusese statulu in periculu mare, se potù intentiuná numai prin uniunea cu Transilvani'a si prin urmarile acesteia.

Precum la médiadi patrunghiulu cetatiloru e stavil'a ce se opune unui regimu rapitoriu de tieri, asia la resaritu Ardélulu e paretele de care se sfarima tóte revolutiunile maghiare dimpreuna cu dorintiele de despartire, ce nu au amutitu.

Predarea positiunii cesteia séu aceleia aru fi renunciarea la sustarea monarchiei.

Brasiovu 2 Iuniu. In 30 Maiu pe la 3 óre sosi aici Esc. S'a D. episcopu rom. cat. din Transilvani'a in calatori'a s'a canonica si functiunaria. Conduit'a si virtutile renumitului barbatu, rar'a unanimitate si afabilitate impreunate cu simtiulu de dreptu si adeveru, au facutu, cá Esc. S'a se fia primitu din partea subordinatiloru sei cu tóta caldur'a si prevenirea. Indata dupa sosire autoritatile publice si facura reverinti'a si salutarea s'a de buna venire. Magistratulu, comunitatea militi'a si alte brange, toti lu salutara cu caldura. Joi pontificà Esc. S'a la procesiunea festinului trupului I. Christosu. Veneri seversi tain'a s. miru, dupa aceea visità tóte institutele rom. cat. cu o deosebita simpatia de a se convinge in persóna despre progresulu tenerimii moralu-relegiosu si intru prescrisele invetiaturi, ér' astadi demanétia porni catra residentia petrecutu de mai multe carete.

Brasiovu 31 Maiu.

Domnule Redactoru!

Vediendu in st. Dv. diuariu Nr. 34 unu articulu publicatu sub initialele I. P., cá respunsu datu articlului meu publicatu in Nr. 28 alu Gazetei Dv. vediu, ca numitulu I. P. nu intra in fundulu cestiunei, ci se acatia de cuvinte si adica de cuventu: „Burueni rele venetice, ce trebuescu straplantate dintre noi Brasiovenii", cu care eu am asemenatu pre acelu anonimu pamfletariu si compani'a lui (ca-ci déca Dlui nu voiesce a sci, noi scimu, ca sunt; si acelu cu pamfletulu din Nr. 28 alu „Telegrafului" e capitanulu loru) si la aceste 'mi pune intrebarea, óre visatam eu, pana unde am isbitu cu acea amenintiare? Pare chiaru a crede I. P., ca noi Brasiovenii si mai cu deosebire eu, asi fi de parere se facemu unu inventariu la anulu nou si se isgonimu pe toti romanii ce nu voru avé carti de botesu, ca sunt nascuti si botesati aici, Me grabescu D. Red. atatu in numele concetatieniloru mei, catu si mai cu deosebire din partemi a respinge nisce asemenea asertiuni, ca-ci nu numai ca nu am cugetatu in viétia la asemenea basaconii; dar' chiaru candu am scrisu nu m'am ganditu, neci am cugetatu in inim'a mea nici catusi de pucinu aceea, ce vre a dice, ca au intielesu séu pare, ca voiesce a intielege acelu I. P. Acele teorii ar fi nu numai nesce absurditati, ma chiaru ar fi curatu o nebunie de a se gandi vreunu romanu la ele — ca-ce dupa cum mentionésa I. P. o sciu asia de bine cá si Dlui, ca noi Brasiovenii suntemu veniti aici din tóte tierile sorori — si ca in fine suntemu romani si romanulu b u n u intre romani e bine vediutu, fia si din Australi'a. — Inse nu urmésa si nu potu admite numai simplu se fia r o m a n u b u n u pentruca vorbesoe aceeasi limba si ca are carte de botesu romanésca, si ca are póte si litere multe in capu. — Romanulu trebue spre a fi r o m a n u b u n u se voiésca si coluere din tóta inim'a la inaintarea si marirea natiuni sale, se simtia si se cugete adeveratu romanesce, se tiena, déca vrea se fia omu liberalu, susu standartulu lui in lumin'a dilei, pre care se fia scrisu cu litere de auru, frati'a si dragostea tuturoru fiiloru natiunei, ca-ci la din contra lucrandu la intunerecu, cá se semine la discordii, si se perturbe armoni'a nóstra fratiésca, care de multu e credeulu nostru, aiba aceia 10 carti de botesu, fia chiaru verii lui Traianu, pentru mine nesce asemenea romani nu sunt de neci unu folosu natiuni cu tóte literile loru si sunt nesce venetici pentru dorintiele si aspiratiunile romanesci, si cu deosebire pentru ale nóstre de aici; — ca-ci am esemple inaintea ochiloru si chiaru in tiér'a aceea la care te ai provocatu Dle I. P. Te ieau dar' de mana si te ducu acolo se'ti aratu cu degetulu pre acei mari literati romani, cari au suptu la peptulu maicei loru pana au ajunsu albiti de batranetie si astadi candu mam'a loru reclama in desiertu dela toti fii sei fratie si dragoste, ce crediu ca facù unu

---

*) Sentinti'a devenita istorica: „Moriamur pro rege nostro"' care se se fia pronunciatu din partea deputatiloru in diet'a de Posionu, s'a adeveritu de falsa; atunci unu articlu de diurnalu provocà pe deputatii respectivi se ajute pe regele catu mai curendu, si a inchiaiatu cu constructiunea de susu. Éra in sal'a dietei nu s'a folositu din partea deputatiloru nici candu cuvintele acelea.

din acei literati, in locu de ai da mamei loru ajutoriulu celu reclama, ei ne avendu inima pura romanésca, departe de ai da acestu concursu, avendu suflete rele voiescu asasinarea mamei loru, si pre nesce asemenea burueni rele am cugetatu si cá mine voru cugetá toti romanii ale estermina, ca-ci literele fara inima curata sunt unu magasinu de carti inchise, sunt o funtana nu cu apa cristalina, ci cu otrava de care nimeni n'are folosu, — si asia dar' nece cum voi lasá se cadia o umbra de banuéla, ca am cugetatu eu si ca vomu cugetá noi Brasiovenii a clasificá pe romani dupa cartile de botesu de s'au nascutu si de unde au venitu, séu dupa confesiuni, ci ei vomu pretiui pre fiacare dupa caracterulu si principiele loru, precum iubimu si stimamu adi atatu pe multi parenti ai bescricei, catu si pre multi intieleginti, ce nu sunt nascuti aici, dar' cari sunt bine vediuti si stimati de toti concetatienii nostri cá unii ce se jertfescu cu abnegare pentru binele natiunii. — Afla dar' Dle I. P. ca eu n'am visatu ci am cugetatu, si cá mine cugeta toti concetatienii mei a esterminá din midiloculu nostru, vrui a dice, a nui mai suferi in consvatuirile nóstre decidetorie de viitorulu nostru, nesce asemenea burueni rele, apoi oprésca se numerulu loru la ori ce numeru va fi, destulu, ca noi vremu se traimu unii cu altii cá si pana acuma in unire fratie si dragoste cu poporu, clerु si intieleginti'a romana. — Asia dar' 'ti declaru, ca fiacare bunu romanu va sci apretiui meritele si principiele barbatiloru natiuni nóstre si vomu sci a face distinctiune intre aceia, cari voru se duca prin intrigi la peire si intre acele nobile caractere, intre acei mareti cedri, carii 'si punu viéti'a pentru principiele susu aratate. — Te insieli D. I. P., déca vei crede cumca cu retacerea numelui Dtale vei face cá se retacemu noi Brasioveni faptele liliecilor de nopte, pre care vrei se'i esconsi, ca n'au avutu rabdare, cá se astepte resultatulu alegeriloru parochiale. Nui asia Dle I. P. ci noi scimu, ca Dloru visésa de supremati'a absoluta — de guvernulu bunei placeri! — In fine Dle I. P. . . . nu facoai reu de ne spunai siargea ce o ai in bateri'a pamfletariului capitanu. —

Diamandi I. Manole.

UNGARI'A. Pest'a 28 Maiu. Alaltaieri s'a constituitu comisiunea pentru cultu si invetiamentu. Br. Eötvös se alese presiedinte si Paulu Szontágh referentu, se alese unu subcomitetu statatoriu din 7 membrii, si la ordinea dilei sunt totu constituirile, ér' comisiunea pentru obiectele comune abia va poté impartasi elaboratulu cam pe la 23 Iuniu.

AUSTRI'A INFER. Vien'a 28 Maiu. Sambata tienù Mai. S'a revista peste 2 brigade din corpulu alu 8-lea de armata si formanduse corpulu oficieresca intr'unu cercu, Mai. S'a se adresà catra densii cu urmatórele cuvinte:

„Domniloru Mei! Cu multiumire am primitu cunoscientia despre insufletirea resbelica a Dvóstra, si ve descoperu, ca ea e unu factoru mare pentru o posibila sustienere a pacii. Ér' intemplanduse, cá tóte incordarile de a impedecá resbelulu se remana fara resultatu, acést'a in sufletire pentru resbelu a Dvóstre va remané cu nimicu mai pucinu unu factoru plinu de binecuventare pentru brav'a Mea armata, pentru popórele Mele si pentru patri'a Nóstra."

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 27 Maiu. Principele Romaniei Carolu I. a notificatu oficialuminte poteriloru europene suirea s'a pe tronu, si se astépta succesiv'a s'a recunóscere din partea loru. — Demetriu Ghica a calatoritu cu o scrisóre autografa a principelui la Mai. S'a imp. Austriei in Vien'a, cu buna séma cu scopuri pentru recunóscere. —

In 11 Maiu a fostu receptiune la palatu unde s'a presentatu, spre a felicita pe Maria S'a Domnitorulu, clerulu romanu precum si celelalte confesiuni de tóte riturile, adunarea generala, curtea de casatie, consiliulu de statu, curtea de comturi, curtile si tribunalele, consiliulu comunei a Ploesciloru, statulu maioru, si intregulu corpu alu oficeriloru din armata si oficerii din guarda nationala.

Emineeti'a S'a Metropolitulu s'a adresatu catre A. S. S. in modulu urmatoru:

Mari'a T'a!

„Cá organu alu simtiementeru clerului romanu, viu astadi a aduce Mariei T'ale omagiele fidelitatei si supunerei s'ale, si a felicitá cu sinceritate alegerea si sosirea Mariei T'ale intre noi.

„O Provedintia inalta veghiadia asupra destinateloru poporului romanu. Mariea T'a insemnatulu acestei provedintie, alesulu poporului, o mare si sublima misiune ai de implinitu.

Clerulu romanu te saluta si te binecuvintéza.

„Domnesce in pace si in linisce Mari'a T'a! fa fericitu, mare si puternicu acestu poporu blandu si credinciosu, fa'lu sa guste dreptatea, blandetia, si pacea sub guvernulu Mariei T'ale pune in elu puterea, dragostea si infretirea. Vei fi mare, gloriosu si iubitu Mari'a T'a si urmasii Mariei T'ale. Clerulu romanu te vá insoti de urarile s'ale, posteritatea vá inscrie cu iubire si mandrie numele Mariei T'ale intre fiii préa iubiti ai patriei.

„Astadi clerulu romanu inaltia rugile s'ale catre celu a totu puternicu, cá sa poti implini marea si sublimá misiune ce ti s'a incredintiatu, cá anii Mariei T'ale se fie multi si gleriosi pentru fericira si marirea populului ce tea alesu.

Aletia S'a a respunsu: „Multiumescu Eminentiei vóstre de cuvintele asicuratóare ce imiati esprimatu, si ceru benedictia clerului romanu cá Dumnedieu sa mi dea puterea de a implini cu demnitate datoriile ce'mi a impusu."

Eminenti'a S'a Episcopulu catolicu s'a adresatu astufelu catre A. S. S:

Prince!

„Ca siefu spiritualu alu catoliciloru, 'mi facu ua datorie de a veni a presentá A. V. S. omagale mele cele mai respectóse. Déca cerulu va bine voii a asculta rugaciunile mele, suirea A. V. S. pe tronulu romanu vá fi o óra de repausu, de prosperitate si progresu, si domni'a s'a va fi lunga si fericita spre ai vedea operile s'ale."

Altetia S. S. a respunsu: „Ceru binecuvantarea bisericei, pentru cá celu a totuputinte sa acorde realisarea dorintieloru nóstre pentru fericirea acestei tiari."

Deputati'a bisericei evangelice a cititu asemenea A. S. S. ua oda de buna sosire pe pamantulu Romaniei.

Altetia! S. S. i-a respunsu: „Ve multiumescu, d-loru, de urarile ce faceti pentru domnirea mea si pentru tiéra mea, si ve rogu langa coreligionarii d-vóstre spre a le marturisi gratitudinea mea."

Presiedintele Camerei a rostitu in numele ei catre A. S. S. urmatórele:

Altetia. „Viu in numele Camerei sa ve esprimu adenca sá reconiscintia pentru tiara si devotamentulu cu care Altetia vóstra serenisima a raspunsu lá chemare'a natiunei romane.

„Cinci milióne de Romani cari sunt mindri de a oonta astadi printre dansii ua anima romana mai multu, voru uni, nu ve indoiti, Altetia, tóte puterile loru spre a inlocui acésta patrie ce ati parasitu spre a veni sai conduceti pe calea grandetii si prosperitatii.

„Cetatienii si soldatii, dupa cum voru cere imprejurarile, voru sci se se devotedie si se se sacrifice spre a apera tiéra, libertatile precum si tronulu si dinasti'a alesului loru.

„Ori care va fi destinulu ce decretele providentii le pastrédia, au vointia nestramutata de a combate cu coragiu nenorocirea a si spera ca voru sci sa triunfe cu unu siefu ce se conduce de sentimentulu onórei, de devotamentulu catra noua sa patrie, si de respectulu legiloru.

„Sa traiasca Alteti'a sa Serenisima, printiulu Carolu I."

Altetia' S. S. a respunsu: Domniloru!

Multiumescu prea multu de sincera si caldurósa primire ce am gasitu eri in Camera. Amu fostu prea multu atinsu de asta primire din partea representantiloru intregei natiuni romane. Astadi nu potu decatu se repetu cuvintele ce v'amu adresatu eri, ascuianduve ca me voiu devotá cu anima si cu sufletulu la frumósa misie oare mi s'a incredintiatu, si in tóte imprejurarile me voiu sprijini pe d-vóstra."

Presiedintele Curtii de Casatiune s'a adresatu catre Alteti'a S'a serenissima in modulu urmatoriu:

Altetia! „Curtea de Casatiune impartasindu alegretia ce A. V. S. a raspanditu in Romani'a respundiendu la apelulu seu, vine se depuna la piciórele tronului A. V. S. omagele séle cele mai respectóse si sincere.

„In acelasi timpu ea urméda A. V. S. ca se póta realisa generósele intentiuni ce ea a manifestatu dela primulu momentu in care a pusu piciorulu pe pamentulu patriei nóstre."

Altetia S. S. a respunsu:

„Domniloru!

Sunt fórte muliumitu de cuvintele ce'mi sunt esprimate de acestu mare corpu alu statului.

„Ve repetu si D. v asemenea, d-loru, asicurantia devotamentului ce amu pentru acésta tiara, de aci inaintea mea, si de respectulu ce voiu profesa totu d'auna pentru legile séle."

Vice Presiedintele Consiliului de statu in numele seu s'a adresatu catra A. S. S. astfeliu:

„Altetia Serenissima!

„Consiliulu de statu are onóre a presenta Altetii vóstre serenisime espresia omagieloru séle respectóse si a profundului séu devotamentu

Altetia S. S. a respunsu: „Ve multiumescu sinceru, d-loru, pentru devotementulu ce'mi esprimati."

Primariulu in numele consiliului comunalu s'a adresatu catre A. S. S. in modulu urmatoriu:

„Consiliulu comunalu vine astadi a depune la piciórele tronului Altetiei vóstre serenisime omagiele s'ale si a ve incredintia de devotamentulu locuitoriloru sei."

Alteti'a S. S. a respunsu: „Am fostu prea misicatu de primirea simpatica si unanima ce mi s'a facutu de locuitorii capitalei. Ve rogu, domnule Primariu, a fi organulu meu langa locuitori spuindule cá de aci inainte sunt alu loru, si ca me consideru ca celu mai intaiu cetaténu."

La Consilulu comunalu din Pleiesti:

Altet'ia S'a serenisima a respunsu:

„Ve multiumescu, domniloru, de felicitarile ce mi adresati in numele orasiului Ploiesci, si ve insarcinesu a anuncia pe concetatienii d-vóstra ca speru a veni sa'i visitezu peste pucinu."

La Comunitatea israelita:

Altetia S. S. a respunsu:

„Ve multiumescu de asicurarile de devotamentu ce veniti sa'mi aduceti in numele comunitatii israelite. Spuneti coreligionariloru d-vóstra ca, tolerantia religiósa va fi considerata de mine cá o datoria sacra a ori carii natii civilisate."

Ministrulu de resbelu in numele armatei romane s'a adresatu in modulu urmatoriu catra A. S. S.

Altetia! „Interpretulu sentimenteloru de devotamentu si de fidelitate alu armatei Vóstre, viu se felicitu pe Alteti'a Vóstre, serenisime si sa depunu la piciórele tronului omagiele mele respectuóse, urandu Altetiei vóstre serenisime o domnia fericita si gloriósa."

Altetia S. S. a respunsu:

Cameradi! „Suntu fericitu de a me afla in mediuloculu representantiloru armatei.

„Suntu convinsu ca sunteti decisi a apara totu d'auna drepturile acestei tieri; fie-care din voi, cá si mine 'si va varsa cea din urma picatura de sange pentru apararea drepturiloru s'ale."

D. Inspectoru generalu alu gardei nationale, in numele ei, s'a adresatu astufelu catra A. S. S.

Alteti'a! „Garda nationaia vine si ea la rindulu seu a depune cu respectu la piciórele tronului Altetiei vóstre serenisime omagiele sincere ale devotamentului seu."

Altetia S. S. a respunsu:

Domniloru! „suntu incantatu de primirea caldurósa a gardei nationale si fericitu a o vedé prosperandu, si amu cea mai mare placere ca am facutu cunoscintia d-vóstra."

Mesagiulu Locotenintii

la deschiderea camerei Romaniei.

(Urmare.)

Intre alte instructiuni caroru acestu guvernu a avutu fericirea se faca a dá nascere in scurtulu timpu, catu a potutu lucrá cu camer'a incetata si intre dificultatile cele mari de care a triumfatu, putemu numerá cu satisfactiune gardi'a orasianésca, a careia lege s'a pusu cu succesu in aplicatiune; acésta institutiune s'a infiintiatu in Bucuresci, si se infiintiasa treptatu in celelalte orasie principale ale tierei; putemu afirmá cu asicurare, ca ea ne va dá tóta garanti'a pentru mantienerea ordinii si pentru sustienerea libertatiloru nóstre constitutiunale; cetatiénulu singuru operatoru alu vetrei sale, alu familiei sale, alu averei sale ne scapa de institutiunea politiei secrete, ca-ci facatorii de rele voru gasi in guardi'a orasienésca multu mai mare zelu, mai multu interesu, si mai activa privighere, decatu in mercenari platiti, care avemu esemple din politiile trecutului, se asocià

mai adese ori la spargerile si la jafurile ce se comiteau; cetatianii singuri aperatori ai caminuriloru si ai orasiului voru lasá prin participarea loru la aceste serviciuri bravei nóstre armate timpu materialu mai multu pentru studiile si ecsercitiurile militari, si la or ce casu de eventualitate, vomu puté dispune de soldatii nostri fara a fi opriti prin consideratiunilo servitiului de garnisóna si alu gardeloru orasieloru, care se voru face in viitoru, pe catu se va putea de catra legiunile gardei orasianesci.

Cele ce amu numeratu pana acum, nu sunt tóte imbunatatirile si tóte lucrarile, ce acestu guvernu se mandresce, ca a adusu in administratiunea interióra a tierei; pe lunga tóte silintiele sale de a moralisá functionarii, de a sterpi abusurile, de a da cestiuniloru ce i se presenta, o solutiutie repede si ecuitabila, de a amelior'a sort'a comuneloru, de a indroduce unu sistemu liberalu si onestu in administratiune, s'au dobanditu si alte resultate avantagióse pe care acésta adunare va avea ocasiunea de a le judecá treptatu si care i se voru supune la cunoscintia, ori candu ocasiunea se va presentá.

Aci este credemu loculu de a vorbi si despre presa. Domniloru deputati. Acést'a mare garantia constitutiunala, acésta puternica pavedia in contra tiraniei, acésta nobila arma in contra abusului si a arbirariului, a fostu intei'a preocupatiune a acestui guvernu; prin o circularia care desfiintiasa ordonanti'a sub alu carui regimu erá supusa pres'a in trecutu, Ministru de interne a ruptu catusiele ce se impusesera de guvernulu trecutu, si-i a ruptu lantiurile care o sdrobisera. Camerei remane frumosulu si maretiulu dreptu de a'i dá deplin'a libertate si de a o scóte de sub tutel'a unei legi pe care elu nu o putea desfiintiá fara concursulu corpului legiuitoru; ne remane numai se spunemu cu mandrie ca rigórile acestei legi nu au fostu ecsercitate de catra guvernulu de la 11 Febr. si ca dela acea di in care a resaritu sórele libertatii pentru tiéra, nici unu procesu de presa nu a venitu se aduca vreo impedecare or catu de mica liberei espresiuni a opiniunei publice.

Cá o mesura de libertate si de inlesnire in relatiunele dintre ómeni, guvernulu a desfiintiatu mesurile vecsatorii, care erau pentru cererea si cercetarea pasapórteloru de la calatorii, care veneau in Romani'a. Este bine doveditu pretutindeni, ca formalitatea pasapórteloru supara si jignescu interesele, fara de a fi o garantie seriósa in contra ómeniloru celoru reu intentionati.

In justitia unificarea legislatiuniloru diferite a amenduroru principateloru, a respunsu la o trebuintia simtita si a contribuitu multu la intarirea unirei. Asemene avemu a ne felicitá si de indroducerea la noi a codiceloru francese, precum si altoru legi. Regretamu inse ca in lucrarea loru, care a fostu amanata fara cuventu atatia ani, si a fostu in cele din urma facuta cu o prea mare iutiéla, nu s'a tienutu indestulu séma, pentru mai multe parti din ele, d'a se pune in o mai buna armonie cu starea nóstra sociala si cu obiceiurile facute prin legile cele vechi. Vomu lucrá continuu, Domniloru, pentru a ameliora legislatiunea nóstra in vigóre.

Organisarea nóstra judecatorésca lasa inca multu de doritu. Noile institutiuni, care facu parte din ea, le-amu gasitu unile functiunandu, altele nu, si acésta aduce mari pedici in administrarea justitiei. Juriulu functiunésa; portarei 'i amu infiintiatu, si incepu a functiuná; judecatorii de plasi nu sunt inca infiintiati. Pe lunga aceste lipsuri, nestabilitatea in magistratura, care in locu a dispare, amu gasit'o ajunsa la culme, unu personalu judecatorescu in mare parte reu alesu, séu neindestulatoru pentru noile proceduri, trist'a stare a inchisoriloru si, indrasnimu a o dice, unu spiritu de a face din justitie unu instrumentu politicu, tóte aceste au contribuitu de amu gasitu lucrarile judecatoriloru, procesele, si mai cu osebire instructiunea proceseloru corectiunale si criminale, in o situatiune pucinu satisfacatóre, si ca amu intempinatu multe reclamatiuni Ne amu ocupatu, Domniloru, si de aci inainte ne vomu ocupá cu totii, pentru a face cá, in tóte privirele, justiti'a se fia o adeverata garantia pentru viati'a, onórea si averea cetatianiloru.

Evenimentele dela 11/23 Febr. au probatu invederatu natiunei, ca moralulu armatei n'a suferitu demoralisarea si coruptiunea ce coprinsese ramurile societatii; patriotismulu armatei suferea cu indignatiune calamitatile ce in cursu de siépte ani au apasatu Romani'a. Dara déca moralulu armatei erá intregu, sub reportulu materialu ea a fostu in cea mai complecta desordine administrativa.

La 11 Febr. efectivulu armatei erá adusu la mai pucinu de catu diumetate, prin liberarea anticipata a doue clase, si prin neputinti'a, in care se aflá guvernulu de atunci a implea golurile in facia cu nou'a lege de recrutare din 5 Decembre 1864, promulgata in puterea senatului de la 2 Maiu; guvernulu de astadi considerandu greutatea servitiului, a cerutu si a dobanditu autorisarea puterii legiuitóre spre a chiamá sub drapelu unu contingentu de 4000 ómeni.

In tóte servitiile se aflá unu personalu numerosu si nefolositoru, pe care guvernulu spre a descarcá bugetulu l'a suprimatu, positi'a aceloru oficeri, garantata de legea din 3 Decembre 1864, a fostu asigurata prin sold'a de ne-activitate.

In privinti'a administratiei, guvernulu s'a aflatu in faci'a unoru contracte, din care pe unele a fostu nevoitu a le respectá, éra pe altele le a desfiintiatu.

Astfelu este contractulu inchiaiatu pentru lemnele si furajulu trebuintiosu armatei, care din norocire espira la finele acestui anu.

Acestu contractu de si prin publicatie se propunea a fi pe terminu de unu anu, inse la darea in intreprindere, s'a regulatu a fi pe trei. Deosebitu de acestea mai este inca unu suplimentu de contractu pentru dorobanti in privinti'a caruia nu s'a facutu cea mai mica formalitate, calcandu astfelu regulamentulu financiaru. Pretudineni se vede aceeasi risipa si aceeasi nepasare pentru banii publici.

Guvernulu de astadi a luatu mesuri spre a pregati caetulu de insarcinari, facunduse licitatie in tóte orasiele Romaniei pentru aprovisionarea acestoru articule pe districte si in spiritulu legiloru esistente.

In aceeasi categorie cadu si contractele cele noue facute cu diferiti antreprenori pentru imbracamintea armatei si pe care guvernulu de astadi a fostu silitu a le respectá mai alesu ca unele dintr'ensele au si espiratu.

Pe lunga aceste imbracamintea, marele si miculu ecuipamentu si harnasiamentu, pentru care s'a cheltuitu atate milióne, s'au introdusu in tiéra numai dupa nisce simple comande, cu despretiulu legiloru nóstre, cu pretiuri esorbitante, de o calitate mai multu de catu inferióra, fara controlu si lasata la bun'a placere a furnisoriloru. Proba pentru acésta este, ca chiaru ministerele treoute au fostu nevoite a schimbá si a reformá parte din acele obiecte inainte de terminulu regulamentaru; harnesiamentulu mai cu séma care astadi se afla in depositu este mai de totu necomplectatu, ca-ci o mare parte dintr'ensulu se compune din bucati ce nu se potu adoptá unele la altele.

Catu pentru siélele infiintiate fara licitatie pentru dorobanti, ele sunt atatu de rele incatu in intaia di a punerii loru in servitiu cea mai mare parte dintr'ensele s'au sfaramatu. Se nu trecemu inse cu vedere, ca fiacare din aceste siele au costatu 9 si diumetate galbeni. Este adeveratu ca s'a platitu reparati'a loru de catra antreprenoru, dar' nu este mai pucinu doveditu, ca calitatea este din cele mai rele.

Sgomotulu ce a produsu contractulu Godillot, sumele colosale ce ar fi esitu din tiéra, déca acestu contractu 'si ar fi avutu cursulu lui, satisfacti'a eclatanta ce s'a datu intereseloru statului si opiniunii publice de catra corpurile legiuitóre, ne face a nu mai atinge acestu subiectu.

Pentru lipsurile esistente s'a facutu cuvintele publicatiei, si in curendu se voru umple golurile produse in proportie cu midilócele de care dispunemu.

Este necesaru cu tóte aceste, de a se creea in cele 4 divisii militare teritoriale cate unu depositu de imbracaminte, campamentu, arnasiamentulu si altele, care se coprinda efecte celu pucinu pentru trei ani. O asemenea dispositiune ar fi din cele mai nemerite, scutindu pe statu de enorme transporturi si puindu in positiune pe ómeni, de a avea pe data efectele ce le potu fi necesarii.

In curendu regulamentulu asupra subsistentiei se va dá in deliberarea comitetului consultativu, regulamentulu menitu a dá resultatele cele mai satisfacatóre pentru hran'a ómeniloru.

Unu proiectu pentru o manutentiune militara, s'a datu in deliberarea consiliului de ministri; la timpu se vor dovedi avantagele unui contractu in acésta privintia asigurandu soldatului unu nutrimentu bunu si sanetosu.

(Va urmá.)

Situatiunea. Congresulu si va luá inceputulu numai cu o conferintia preliminaria, in care se va deschide calea pentru o deslegare paciuita a conflictului de facia, care apoi va fi numai unu materialu pentru viitoriulu congresu. Deosebirea intre congresu si conferintia e, ca la congresu se representésa suveranii prin ministrii de esterne séu in persóna, ér' conferinti'a prin alti plenipotenti. —

Indreptare. In Nr. tr. column'a si colón'a a 2-a, seri'a a 4 in locu de „sputare", cetesce: „spectare"; column'a a 3-a colón'a 1 dupa seri'a 20 respunsulu Domnitoriului vedi-lu publicatu in Nr. 37. —

10375/1866. 2—3

CONCURSU.

In institutulu c. r. cavalerescu Maria Terosianu in Vien'a a devenitu o fundatiune ardeléna vacanta.

Pentru dobandirea acestei fundatiuni se escrie prin acesta concursu, cu aceia inviatiune, ca competitorii au se si predeie cererile sale provediute cu documentele necesarii in restimpu de 6 septemani, dela a tréia publicare a acestui concursu socotindu, prin oficiulu siesi prepositu la acestu Guberniu regescu.

Clusiu in 15 Maiu 1866.

Dela Guberniulu Regescu Transilvanu.

Scald'a de Basna (Bassen).

Subscrisulu 'si ia onórea a insciintia pre pré onoratulu publicu, ca a luatu scaldele dela Basna pre siese ani in arenda, si ca in anulu curente se voru incepe scaldele cu 15 Maiu.

Scaldele Basnei, unu patrariu de óra dela satulu Basna si o óra dela orasiulu Mediasiu, diacu in o vale placuta incungiurata cu vii si paduri frumóse.

Isvórele aceste sanitarie, ce contienu cu deosebire jodu in sine se folosescu de scalde in vane si in basenu, si sunt fórte recomendabile de intrebuintiatu in contra atriticei (matriciloru), in contra reumatismului chronicu, morburi de piele s. a.

De medicu la ori ce intemplare obvenitória s'a facutu ingrigire catu se póte de bine.

Pentru petrecere, afara de promenadele cele placute, musica (capel'a Alba Iuliana) si baluri s'au mai formatu si unu drumu de popice (cugle), afara de acésta mai sunt diurnale germane, maghiare si romane, cari totudeauna dupa placere sunt spre intrebuintiare.

In decursulu tempului menitu pentru scalde va merge in fiacare di din Mediasiu la Basna unu caru inte purcedendu dela hotelulu subscrisului sub firm'a „la strugure". Prin acést'a se va stabili si comunicatiunea postala intre aceste dóue locuri. La hotelulu numitu, unde si casele pentru pasageri sunt provediute cu o elegantia si comfortu mare, precum si in Basna se va ingrigi subscrisulu totudeauna de a avé mancari si beuturi bune si cu pretiuri catu se póte de moderate — si-si va dá silintia de a corespunde dorintiei pré onor. publicu intru tóte, unde voru ajunge poterile.

Insciintiare despre locuintie si despre ori ce, dà totudeauna cu cea mai mare prevenintia subscrisulu.

Mediasiu in 30 Aprile 1866.

Iosifu Binder,
arendasiu de hotelu si de bai.

3—3

Cursurile la bursa in 1. Iuniu 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	97 cr.	v.
Augsburg	—	—	124 „	—	„
London	—	—	126 „	—	„
Imprumutulu nationalu		—	61 „	60	„
Obligatiile metalice vechi de 5 %			57 „	25	„
Actiile bancului	—	—	663 „	—	„
„ creditului	—	—	126 „	10	„

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANNE GÖTT.